

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**Кафедра обліку та оподаткування**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

**для практичних занять**

**з дисципліни «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В УПРАВЛІННІ  
АГРОБІЗНЕСОМ»**

**для підготовки здобувачів вищої освіти  
третього (освітньо-наукового) рівня  
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»**

**Київ – 2023**

УДК: 657

Викладено методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Облік і оподаткування в управлінні агробізнесом» для аспірантів денної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» третього (освітньо-наукового) рівня

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри обліку та оподаткування (протокол № 2 від 29 серпня 2023 р.)

Рекомендовано Вченою радою економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № \_\_ від \_\_\_\_\_ 2023 р.)

Укладачі: д.е.н., проф. Лазаришина І.Д., д.е.н., проф. Гуцаленко Л.В., к.е.н., доц. Гуренко Т.О.

Рецензенти: Савчук В.К., д.е.н., проф.  
Кузик Н.П., к.е.н., доцент

## **МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ**

**для практичних занять  
з дисципліни «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ В УПРАВЛІННІ  
АГРОБІЗНЕСОМ»  
для підготовки здобувачів вищої освіти  
третього (освітньо-наукового) рівня  
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»**

Укладачі: Лазаришина Інна Дмитрівна  
Гуцаленко Любов Василівна  
Гуренко Тамара Олексіївна

Формат 60×90 1/16. Папір офсетний. Друк – різнографія.  
Наклад 10 прим. Ум. друк. арк. 3,25.  
Друк «ЦП «КОМПРИНТ»  
Свідоцтво ДК № 3131 від 04.08.2011 р.  
м. Київ, вул. Предславинська, 28  
тел. 528-05-42

## **ЗМІСТ**

|                                                                                                                                           |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ПЕРЕДМОВА</b>                                                                                                                          | <b>4</b>  |
| <b>РОЗДІЛ 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ<br/>ДЖЕРЕЛО ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ</b>                                           | <b>7</b>  |
| Практичне заняття 1. Бухгалтерський облік в забезпеченні сталого<br>розвитку агробізнесу                                                  | 7         |
| Практичне заняття 2. Облікова політика як базис реалізації функції<br>управління                                                          | 9         |
| Практичне заняття 3. Моделювання системи управлінського обліку<br>аграрних підприємств                                                    | 11        |
| Практичне заняття 4. Методологія вартісного вимірювання майна<br>агроформувань та її вплив на прийняття рішень                            | 13        |
| <b>РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ<br/>ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ</b>                                                  | <b>20</b> |
| Практичне заняття 5. Облік та його контрольна функція в системі<br>управління результатами діяльності агробізнесу в умовах невизначеності | 20        |
| Практичне заняття 6. Особливості оподаткування господарюючих<br>суб'єктів аграрного бізнесу                                               | 24        |
| Практичне заняття 7. Тенденції розвитку оподаткування в міжнародних<br>економічних відносинах                                             | 25        |
| Практичне заняття 8. Звітність в інформаційній системі прийняття рішень<br>агроформувань                                                  | 26        |
| Перелік тестових завдань за темами                                                                                                        | 28        |
| Питання для самоконтролю                                                                                                                  | 37        |
| <b>СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ</b>                                                                                                       | <b>40</b> |

## ПЕРЕДМОВА

**Мета навчальної дисципліни:** набуття та засвоєння здобувачами ступеня вищої освіти «доктор філософії» теоретичних знань, формування наукового світогляду та економічного мислення про теорії, концепції та методологію обліку, контролю, аналізу господарської діяльності та системи оподаткування агробізнесу, а також вмінь їх застосовувати у власних наукових дослідженнях для розв'язання як наукових проблем, так і проблем практичного характеру.

**Завдання навчальної дисципліни:** формування системи знань з підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління агробізнесом.

**Предметом** навчальної дисципліни «Облік і оподаткування в управлінні агробізнесом» є теорії, концепції та практичні розробки щодо прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління аграрним підприємством по об'єктах обліку та оподаткування.

### ***Набуття компетентностей:***

**Інтегральна компетентність (ІК)** - Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням.

### ***Загальні компетентності (ЗК):***

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

### ***Спеціальні (фахові) компетентності (СК):***

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.

СК10. Здатність ідентифікувати вплив інтеграційних процесів на тактику реалізації аграрної політики, визначати перспективні напрямки розвитку аграрного бізнесу, оцінювати існуючі умови, проблеми та переваги, визначати їх вплив на практику обліку та оподаткування.

*Програмні результати навчання (РН):*

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми обліку, аналізу, аудиту, оподаткування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН04. Застосовувати загальні принципи та методи економічних і соціальних наук, а також сучасні методи досліджень для провадження досліджень у сфері обліку та оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН05. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН07. Застосовувати сучасні способи пошуку, оброблення й аналізу інформації, зокрема, статистичні і економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних, інформаційні системи у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту і оподаткування.

РН08. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.

РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

РН10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН11. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми обліку та оподаткування з урахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

РН13. Вільно спілкуватися з питань, що стосуються обліку та оподаткування, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому.

РН 14. Глибоко розуміти теоретичні та методичні аспекти бухгалтерського обліку та оподаткування господарської діяльності суб'єктів аграрного бізнесу, застосовувати їх в практичній діяльності для підвищення ефективності управління діяльністю таких суб'єктів.

## РОЗДІЛ 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

### ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРОБІЗНЕСУ

#### План

1. Сутність та місце облікової інформації в інформаційному забезпеченні процесу управління в умовах сталого розвитку.
2. Особливості облікової інформації управління екологічної та соціальної діяльністю.
3. Обмеження облікової інформації для потреб управління.
4. Бухгалтерський облік в цифровому середовищі.

#### *Методичні рекомендації*

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

#### *Питання для обговорення*

1. Підходи різних авторів до значення бухгалтерського обліку в інформаційній системі.
2. Види облікової інформації на трьох етапах: початковому, поточному і підсумковому.
3. Структура системи прийняття управлінських рішень.
4. Основні проблеми формування облікової інформації для управління в агробізнесі.
5. Документальний супровід обробленої облікової інформації для управління в агробізнесі.
6. Аналіз міжнародних та національних стандартів з питань соціального та екологічного обліку.
7. Екологічний податок.
8. Особливості ведення соціального та екологічного обліку на підприємстві та його аналіз.
9. Розкриття інформації про соціальні та екологічні питання у звіті з управління.

#### *Навчальні завдання*

**Завдання 1.** а) провести класифікацію облікової інформації і дати їх характеристики з точки зору управління підприємством (табл. 1).

Таблиця 1

Види облікової інформації

| Види облікової інформації | Коротка характеристика | Об'єкти управління | Переваги | Недоліки |
|---------------------------|------------------------|--------------------|----------|----------|
| Обліково-технічна         |                        |                    |          |          |
| Статистична               |                        |                    |          |          |
| Бухгалтерська             |                        |                    |          |          |

б) визначити основну облікову інформацію, необхідну для проведення власного наукового дослідження.

**Завдання 2.** Провести класифікацію облікової інформації за відповідними ознаками, вказати основні джерела отримання такої інформації для проведення власного наукового дослідження (табл. 2).

Таблиця 2

Класифікація облікової інформації за відповідними ознаками

| Вид інформації   | Коротка характеристика облікової інформації | Джерела отримання інформації |
|------------------|---------------------------------------------|------------------------------|
| Первинна         |                                             |                              |
| Вторинна         |                                             |                              |
| Змінна           |                                             |                              |
| Постійна         |                                             |                              |
| Інвестиційна     |                                             |                              |
| Операційна       |                                             |                              |
| Фінансова        |                                             |                              |
| Систематизована  |                                             |                              |
| Проміжна         |                                             |                              |
| Разова           |                                             |                              |
| Нагромаджувальна |                                             |                              |
| Зведена          |                                             |                              |
| Внутрішня        |                                             |                              |
| Зовнішня         |                                             |                              |
| Вхідна           |                                             |                              |
| Вихідна          |                                             |                              |

**Завдання 3.** На основі визначених етапів формування облікової інформації для управління на рівні підприємств вказати облікові процедури (табл. 3).

Таблиця 3

Етапи формування облікової інформації для управління на рівні підприємств

| Етапи       | Облікові процедури |
|-------------|--------------------|
| Підготовчий |                    |
| Поточний    |                    |
| Підсумковий |                    |

**Завдання 4.** Охарактеризувати наукові концепції найбільш поширених облікових систем та їх необхідність при розкритті теми наукового дослідження (табл. 4).

Таблиця 4

Наукові концепції облікових систем

| Облікові системи           | Характеристика облікових систем | Власна думка здобувача |          |
|----------------------------|---------------------------------|------------------------|----------|
|                            |                                 | Переваги               | Недоліки |
| Інтегрована система обліку |                                 |                        |          |
| Стратегічний облік         |                                 |                        |          |
| Соціальний облік           |                                 |                        |          |

|                           |  |  |  |
|---------------------------|--|--|--|
| Екологічний облік         |  |  |  |
| Креативний облік          |  |  |  |
| Актуарний облік           |  |  |  |
| Динамічний облік          |  |  |  |
| Електронна система обліку |  |  |  |

**Завдання 5.** Визначити основні соціальні проблеми на підприємствах та екологічні проблеми в агропромисловому виробництві.

**Завдання 6.** Визначити основні соціальні й екологічні витрати у фінансовому та управлінському обліку та методичні прийоми для їх аналізу.

**Завдання 7.** Зазначити, яку інформацію щодо соціального обліку та екологічної діяльності необхідно відображати підприємству у Звіті з управління.

### ***Завдання для самостійного опрацювання за темою 1***

**Завдання 1.** Дослідіть основні підходи щодо місця і значення бухгалтерського обліку в системі управління підприємством у працях провідних вчених (табл. 1).

Таблиця 1

#### **Бухгалтерський облік в системі управління підприємством**

| Дослідник | Визначення |
|-----------|------------|
|           |            |
|           |            |

**Завдання 2.** Вказати основні джерела для створення облікової інформації відповідно до теми наукового дослідження.

**Завдання 3.** Ознайомитися із законодавчою базою, міжнародними та національними стандартами з питань соціального та екологічного обліку.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2. ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЯК БАЗИС РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ**

### **План**

1. Облікова політика як інструмент управління фінансовими показниками аграрного підприємства.

2. Методологічні підходи до формування облікової політики як елемента системи управління за національними та міжнародними стандартами обліку.

3. Процесний підхід як важлива передумова формування облікової політики з управлінською спрямованістю.

### **Методичні рекомендації**

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

### **Питання для обговорення**

1. Значення облікової політики для підприємства.
2. Основні об'єкти обліку для відображення в обліковій політиці.
3. Облікові оцінки в обліковій політиці.
4. Аналіз розкриття питання «облікової політики» за міжнародними стандартами бухгалтерського обліку та національними рекомендаціями.

### **Навчальні завдання**

**Завдання 1.** Дати характеристику пунктів наказу про облікову політику за напрямками обліку до організаційного розділу (табл. 1).

Таблиця 1

#### **Організаційний розділ наказу про облікову політику**

| № п/п | Напрямок обліку                                           | Характеристика | Власна думка здобувача |
|-------|-----------------------------------------------------------|----------------|------------------------|
| 1     | Підхід до організації бухгалтерського обліку              |                |                        |
| 2     | Підхід до ведення бухгалтерського обліку                  |                |                        |
| 3     | Підхід до організації бухгалтерського обліку у філіях     |                |                        |
| 4     | Робочий план рахунків                                     |                |                        |
| 5     | Організація документообігу і зберігання документів        |                |                        |
| 6     | Організація матеріальної відповідальності на підприємстві |                |                        |
| 7     | Періодичність і порядок проведення інвентаризації         |                |                        |
| 8     | Стандарти, за якими ведеться облік                        |                |                        |

**Завдання 2.** 1) Дати характеристику пунктів наказу про облікову політику за напрямками обліку до методологічного розділу, які матимуть цінність при веденні бухгалтерського обліку на досліджуваному підприємстві (табл. 2).

Таблиця 2

#### **Методологічний розділ наказу про облікову політику**

| № п/п | Напрямок обліку                         | Власна думка здобувача |
|-------|-----------------------------------------|------------------------|
| 1     | Основні засоби                          |                        |
| 2     | Малоцінні необоротні матеріальні активи |                        |
| 3     | Нематеріальні активи                    |                        |
| 4     | Інвестиційна нерухомість                |                        |
| 5     | Запаси                                  |                        |
| 6     | Дебіторська                             |                        |

|    |                                       |  |
|----|---------------------------------------|--|
|    | заборгованість                        |  |
| 7  | Забезпечення                          |  |
| 8  | Фінансові інструменти                 |  |
| 9  | Біологічні активи і сільгосппродукція |  |
| 10 | Доходи                                |  |
| 11 | Витрати і собівартість продукції      |  |
| 12 | Капіталізація фінансових витрат       |  |
| 13 | Грошові кошти                         |  |
| 14 | Податки                               |  |
| 15 | Використання нерозподіленого прибутку |  |
| 16 | Пов'язані сторони                     |  |
| 17 | Складання фінансової звітності        |  |

2) Зазначити, які методичні прийоми застосовуються при аналізі оцінки стану показників облікової політики і які можна застосувати у власному науковому дослідженні.

### ***Завдання для самостійного опрацювання за темою 3***

**Завдання 1.** Ознайомитися із національними і міжнародними стандартами та рекомендаціями щодо питання облікової політики. Навести їх переваги та недоліки.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3. МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

### **План**

1. Сучасні теоретико-методологічні підходи до системи управлінського обліку агробізнесу.
2. Функції інформації управлінського обліку та оцінка його якості в менеджменті.
3. Види управлінської звітності та особливості формування її показників.

### ***Методичні рекомендації***

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

### ***Питання для обговорення***

1. Особливості ведення управлінського обліку на аграрних підприємствах.
2. Об'єкти управлінського обліку аграрних підприємств.

3. Основні принципи підготовки управлінської звітності аграрних підприємств.
4. Етапи підготовки управлінської звітності аграрних підприємств.
5. Основні техніки підготовки управлінської звітності аграрних підприємств.

### **Навчальні завдання**

**Завдання 1.** Визначити центри відповідальності та їх забезпечення формами управлінської бухгалтерської звітності відповідно до теми дослідження (табл. 1).

Таблиця 1

Центри відповідальності та облікова інформація, що використовується для  
результатів діяльності

| Центри відповідальності | Облікова інформація | Форми управлінської звітності |
|-------------------------|---------------------|-------------------------------|
| Центр витрат            |                     |                               |
| Центр доходів           |                     |                               |
| Центр прибутку          |                     |                               |
| Центр інвестицій        |                     |                               |

**Завдання 2.** Визначити основні форми управлінської звітності при різних господарських процесах та охарактеризувати основні вимоги до їх наповнення відповідно до теми дослідження (табл. 2).

Таблиця 2

Управлінська звітність про операційну діяльність

| Господарські процеси | Дані для підтримки діяльності підприємства | Управлінські звіти |
|----------------------|--------------------------------------------|--------------------|
| Постачання           |                                            |                    |
| Виробництво          |                                            |                    |
| Збут                 |                                            |                    |

**Завдання 3.** а) визначити методи підготовки і подання управлінських звітів (табл. 3).

б) зазначити найбільш ефективні методи, які планується застосовувати при науковому дослідженні, зробити відповідні розрахунки на основі показників об'єкта дослідження.

Таблиця 3

Методи підготовки і подання управлінських звітів

| Методи                                   | Характеристика |
|------------------------------------------|----------------|
| <b>Методи накопичення інформації</b>     |                |
| Класифікація витрат і доходів            |                |
| Планування і нормування витрат і доходів |                |
| Методи калькулювання собівартості        |                |
| План рахунків                            |                |

|                                                                                   |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--|
| управлінського обліку                                                             |  |
| <b>Методи обробки (підготовки) інформації</b>                                     |  |
| Методи визначення функції витрат                                                  |  |
| CVP-аналіз                                                                        |  |
| Бюджетування                                                                      |  |
| Методи підготовки інформації для прийняття рішень щодо:                           |  |
| - ціноутворення                                                                   |  |
| - інвестицій                                                                      |  |
| - запасів                                                                         |  |
| - асортименту продукції, що виробляється                                          |  |
| - спеціального замовлення                                                         |  |
| <b>Методи складання і подання управлінської звітності</b>                         |  |
| Методи визначення інформаційних потреб користувачів                               |  |
| Методи визначення форми і змісту та періодичності подання управлінської звітності |  |

### ***Завдання для самостійного опрацювання за темою 2***

**Завдання 1.** Розробити самостійно власні управлінські звіти, які будуть розкривати найбільш необхідну інформацію. Об'єкт дослідження обрати самостійно (відповідно до теми наукового дослідження).

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4. МЕТОДОЛОГІЯ ВАРТІСНОГО ВИМІРЮВАННЯ МАЙНА АГРОФОРМУВАНЬ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ**

### **План**

1. Особливості вартісно-орієнтованого підходу до потреб управління.
2. Методи оцінки вартості підприємства аграрного бізнесу.
3. Національні та міжнародні моделі звітності про вартість підприємства.

### ***Методичні рекомендації***

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

### ***Питання для обговорення***

1. Основні методи оцінки вартості підприємства.
2. Джерела інформації для визначення вартості підприємства.

3. Розробка особистих форм звітності для аналізу оцінки вартості підприємства.

### **Навчальні завдання**

**Завдання 1.** 1) Розкрити методи оцінки вартості підприємства та їх вплив на кінцевий результат, інвестиційну привабливість та цінність підприємства на ринку (табл. 1).

Таблиця 1

Методи оцінки вартості підприємства

| Підходи (методи) до оцінки вартості підприємства      | Характеристика методів | Методика розрахунку |
|-------------------------------------------------------|------------------------|---------------------|
| 1. Дохідний                                           |                        |                     |
| 1.1. метод капіталізації доходів                      |                        |                     |
| Ставка капіталізації                                  |                        |                     |
| а) метод ринкової екстракції для ідентичних об'єктів  |                        |                     |
| б) метод ринкової екстракції для різнорідних об'єктів |                        |                     |
| Ставка рекапіталізації                                |                        |                     |
| а) модель Рінга                                       |                        |                     |
| б) модель Інвуда f                                    |                        |                     |
| в) модель Хоскальда                                   |                        |                     |
| 1.2. метод дисконтування доходів                      |                        |                     |
| Ставка дисконту                                       |                        |                     |
| а) модель оцінки капітальних активів                  |                        |                     |
| б) метод кумулятивної побудови                        |                        |                     |
| в) арбітражна теорія ціноутворення                    |                        |                     |
| г) трьохфакторна модель Фамі-Френча                   |                        |                     |
| д) середньозва-                                       |                        |                     |

|                                  |  |  |
|----------------------------------|--|--|
| жена вартість капіталу           |  |  |
| 2. Витратний метод               |  |  |
| 2.1. Метод чистих активів        |  |  |
| 2.2. Метод заміщення             |  |  |
| 2.3. Метод прямого відновлення   |  |  |
| 2.4. Метод ліквідації            |  |  |
| 2.5. Метод надлишкового прибутку |  |  |

2) Проаналізувати, які з вищеназваних методів оцінки вартості підприємства найбільш ефективні при науковому дослідженні.

**Завдання 2.** а) На основі наведених даних визначити порядок розрахунку основних коефіцієнтів для визначення вартості підприємства (табл. 2).

б) На основі об'єктів дослідження, відповідно до обраної теми дисертаційної роботи, зробити розрахунки для визначення їх вартості та відповідні висновки.

Таблиця 2

Показники за основними блоками при розробці стратегічних карт

| Група показників               | Показники                                   | Порядок розрахунку | Розрахунок на прикладі об'єкта дослідження |
|--------------------------------|---------------------------------------------|--------------------|--------------------------------------------|
| <b>Фінансовий блок</b>         |                                             |                    |                                            |
| Показники ліквідності          | Коефіцієнт покриття                         |                    |                                            |
|                                | Коефіцієнт швидкої ліквідності              |                    |                                            |
|                                | Коефіцієнт абсолютної ліквідності           |                    |                                            |
|                                | Робочий капітал                             |                    |                                            |
| Показники фінансової стійкості | Коефіцієнт автономії                        |                    |                                            |
|                                | Коефіцієнт фінансової стійкості             |                    |                                            |
|                                | Коефіцієнт маневреності робочого капіталу   |                    |                                            |
|                                | Коефіцієнт фінансування                     |                    |                                            |
| Показники ділової активності   | Коефіцієнт оборотності активів              |                    |                                            |
|                                | Коефіцієнт оборотності коштів в розрахунках |                    |                                            |

|                                                                |                                                                              |  |  |
|----------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| Відносні показники ефективності                                | Рентабельність продукції (робіт, послуг)                                     |  |  |
|                                                                | Рентабельність операційної діяльності                                        |  |  |
|                                                                | Рентабельність підприємства                                                  |  |  |
|                                                                | Валова рентабельність продажу                                                |  |  |
| Доходні показники                                              | Чистий дохід                                                                 |  |  |
|                                                                | Валовий прибуток                                                             |  |  |
|                                                                | Чистий прибуток                                                              |  |  |
| <b>Блок «Навчання та перспективи зростання»</b>                |                                                                              |  |  |
| Організація праці                                              | Впровадження комп'ютерних технологій                                         |  |  |
|                                                                | Рівень забезпечення санітарно-гігієнічних умов                               |  |  |
|                                                                | Кількість простоїв з вини працівника                                         |  |  |
|                                                                | Кількість простоїв не з вини працівника                                      |  |  |
|                                                                | Класифікаційний рівень працівників                                           |  |  |
|                                                                | Непродуктивні витрати робочого часу                                          |  |  |
|                                                                | Продуктивність праці                                                         |  |  |
| Людський капітал                                               | Коефіцієнт плинності                                                         |  |  |
|                                                                | Кількість днів непрацездатності                                              |  |  |
|                                                                | Кількість прогулів                                                           |  |  |
|                                                                | Структура персоналу                                                          |  |  |
| <b>Блок «Внутрішньогосподарські процеси»</b>                   |                                                                              |  |  |
| Оцінка функціонування необоротних активів (основного капіталу) | Коефіцієнт екстенсивного використання                                        |  |  |
|                                                                | Капіталовіддача                                                              |  |  |
|                                                                | Коефіцієнт змінності                                                         |  |  |
|                                                                | Коефіцієнт інтенсивності використання обладнання                             |  |  |
|                                                                | Середньорічна кількість одиниць діючого обладнання                           |  |  |
| Оцінка функціонування оборотних                                | Питома вага дебіторської заборгованості в загальній сумі оборотного капіталу |  |  |
|                                                                | Матеріаловіддача                                                             |  |  |

|                            |                                                                                                       |  |  |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|                            | Коефіцієнт оборотності оборотних активів                                                              |  |  |
| Оцінка виробничого процесу | Питома вага сертифікованої продукції                                                                  |  |  |
|                            | Втрати від браку                                                                                      |  |  |
|                            | Вартість виправного браку                                                                             |  |  |
|                            | Вартість простоїв з вини суб'єкта господарювання                                                      |  |  |
|                            | Вартість сплачених неустойок за несвоєчасне відвантаження продукції                                   |  |  |
|                            | Собівартість на товари конкурентів                                                                    |  |  |
|                            | Питома вага нової продукції в загальному її випуску                                                   |  |  |
| Оцінка сегменту діяльності | Дольова участь підрозділу у доданій вартості                                                          |  |  |
|                            | Коефіцієнт цінової еластичності за групою продукції                                                   |  |  |
|                            | Коефіцієнт конкурентоспроможності продукції                                                           |  |  |
| Оцінка збутової діяльності | Дотримання термінів перевезень та інших договірних умов                                               |  |  |
|                            | Своєчасність та якість нарахування санкцій за порушення терміну погашення дебіторської заборгованості |  |  |
|                            | Величина портфелю замовлень                                                                           |  |  |
|                            | Підтримання складського запасу                                                                        |  |  |
|                            | Ефективність взаємовідносин з постачальниками                                                         |  |  |
|                            | Витрати на маркетингові заходи залежно від життєвого циклу продукції                                  |  |  |
|                            | Кількість та вартість отриманих рекламацій                                                            |  |  |
|                            | Кількість і вартість гарантійних ремонтів у розрахунку на один                                        |  |  |

|                               |                                                                            |  |  |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|--|--|
|                               | виріб                                                                      |  |  |
|                               | Дефекти отримані в результаті перевезення продукції до кінцевого споживча  |  |  |
|                               | Ефективність пропускної системи                                            |  |  |
| Залучення нових клієнтів      | Зростання частки ринку                                                     |  |  |
|                               | Розпізнаваність товарних марок                                             |  |  |
|                               | Витрати при залученні клієнтів                                             |  |  |
| Задоволеність клієнтів        | Кількість скарг                                                            |  |  |
|                               | Сума штрафних санкцій                                                      |  |  |
|                               | Рівень цін                                                                 |  |  |
|                               | Час обробки одного замовлення                                              |  |  |
|                               | Рівень якості продукції                                                    |  |  |
|                               | Кількість постійних клієнтів                                               |  |  |
| Платоспроможність клієнтів    | Кількість поставок на умовах попередньої оплати                            |  |  |
|                               | Вартість продукції, проданої в кредит                                      |  |  |
|                               | Частка простроченої дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги |  |  |
| <b>Блок «Соціальна сфера»</b> |                                                                            |  |  |
| Напрями соціальної політики   | Економія витрат ЦФВ                                                        |  |  |
|                               | Розмір фонду соц-розвитку, що формується пропорційно до доданої вартості   |  |  |
|                               | Капітальні витрати на будівництво об'єктів соціальної інфраструктури       |  |  |
|                               | Витрати на утримання об'єктів соціальної інфраструктури                    |  |  |
|                               | Сума премії працівників за результатами роботи                             |  |  |
|                               | Вартість оплаченого навчання працівників                                   |  |  |
|                               |                                                                            |  |  |

|           |                                                                             |  |  |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------|--|--|
| Мотивація | Збільшення вартості підприємства за рахунок підтримання соціальної політики |  |  |
|           | Коефіцієнт соціальної сфери                                                 |  |  |
|           | Кількість винагород отриманих працівниками                                  |  |  |
|           | Кількість введених пропозицій та їх окупність                               |  |  |

### ***Завдання для самостійного опрацювання за темою 5***

**Завдання 1.** З метою забезпечення можливості управління вартістю підприємства згрупувати фактори, що впливають на цей показник за наступними ознаками: блок факторів мікросередовища, що включає організаційну, виробничу та збутову групу; блок факторів макросередовища (табл. 1).

Таблиця 1

Фактори мікро- та макросередовища, що спричиняють вплив на функціонування суб'єкта господарювання

| Фактори                 | Види |
|-------------------------|------|
| Фактори мікросередовища |      |
| Організаційні           |      |
| Виробничі               |      |
| Збутові                 |      |
| Фактори макросередовища |      |
| Економічні              |      |
| Політичні               |      |
| Ринкові                 |      |
| Географічні             |      |
| Соціальні               |      |
| Технологічні            |      |

## РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

### ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5. ОБЛІК ТА ЙОГО КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

#### План

1. Облікове забезпечення управління оптимізацією витрат агроформувань.
2. Урахування умов невизначеності в обліку результатів діяльності агробізнесу.
3. Дієвість контрольної функції обліку з врахуванням мінімізації невизначеності бізнес-середовища.

#### Методичні рекомендації

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

#### Питання для обговорення

1. Дати характеристику видам витрат для прийняття і прогнозування управлінських рішень: - постійні витрати; - змінні витрати; - операційні витрати (за видами витрат); - інвестиційні витрати (за видами витрат); - фінансові витрати (за видами витрат); - прямі витрати; - непрямі витрати; - невиробничі витрати; - релевантні витрати.
2. Охарактеризувати основні функції управління витратами: - планування і прогнозування; - організація; - координація і регулювання витрат; - мотивація; - облік витрат; - аналіз витрат.
3. Методика визначення та розподілу накладних витрат.
4. Аналіз системи рахунків з обліку витрат.
5. Документальне забезпечення витрат в обліку та прийнятті управлінських рішень.
6. Ризики та невизначеність бізнес-середовища.

#### Навчальні завдання

**Завдання 1.** Визначити види витрат для прийняття і прогнозування управлінських рішень. Визначити вплив управлінських рішень на поведінку витрат (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація витрат, конкретизована до мети використання

| Ознака                                                  | Види витрат | Мета використання |
|---------------------------------------------------------|-------------|-------------------|
| Для оцінки запасів та визначення фінансового результату |             |                   |
| За поглинанням процесом діяльності                      |             |                   |
| За функціональною роллю                                 |             |                   |
| За способом включення до об'єкта витрат                 |             |                   |

|                                                                                   |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| За економічною роллю                                                              |  |  |
| За видами виробництв                                                              |  |  |
| Для дослідження поведінки витрат і прийняття управлінських рішень                 |  |  |
| В залежності від управлінського рішення                                           |  |  |
| За характером поведінки витрат у залежності від зміни обсягів діяльності          |  |  |
| По відношенню до одиниці продукції                                                |  |  |
| За необхідністю обміну на реальні активи                                          |  |  |
| За періодичністю виникнення                                                       |  |  |
| За стадіями життєвого циклу виробу                                                |  |  |
| Залежно від терміну прийняття рішення                                             |  |  |
| Залежно від того, чи враховують ці витрати для прийняття рішень                   |  |  |
| Для планування (прогнозування), здійснення контролю та регулювання                |  |  |
| У залежності від можливості впливу на витрати керівників центрів відповідальності |  |  |
| За відношенням до норм (стандартів)                                               |  |  |
| За місцем виникнення витрат та центрами відповідальності                          |  |  |
| За потужністю                                                                     |  |  |
| За доцільністю витрачання                                                         |  |  |

**Завдання 2.** На основі даних табл. 2 за звітний період по підприємству визначити:

- 1) виконання планового кошторису витрат операційної діяльності;
- 2) зміни, що відбулися в структурі та рівні витрат.

Необхідно скласти аналітичну таблицю (табл. 3) та зробити відповідні висновки.

Оборот готової продукції у звітному році становив: план – 1789,3 тис. грн., факт – 1779,6 тис. грн.

Таблиця 2

Дані для розрахунків, тис. грн.

| Елементи витрат за економічним змістом                | Звітний рік |      |
|-------------------------------------------------------|-------------|------|
|                                                       | план        | факт |
| Матеріальні витрати                                   | 76,2        | 80,4 |
| Витрати на оплату праці                               | 71,3        | 73,0 |
| Відрахування на соціальні заходи                      | 26,7        | 27,3 |
| Амортизація основних засобів і нематеріальних активів | 19,4        | 20,8 |
| Інші витрати                                          | 53,4        | 52,2 |

Таблиця 3

Аналіз виконання плану витрат операційної діяльності

| Елементи витрат за економічним змістом               | Звітний рік    |          |          |                |          |          | Виконання планової суми, % | Відхилення рівня | Відхилення структури |
|------------------------------------------------------|----------------|----------|----------|----------------|----------|----------|----------------------------|------------------|----------------------|
|                                                      | план           |          |          | факт           |          |          |                            |                  |                      |
|                                                      | сума, тис. грн | рівень % | частка % | сума, тис. грн | рівень % | частка % |                            |                  |                      |
| 1. Матеріальні витрати                               |                |          |          |                |          |          |                            |                  |                      |
| 2. Витрати на оплату праці                           |                |          |          |                |          |          |                            |                  |                      |
| 3. Відрахування на соціальні заходи                  |                |          |          |                |          |          |                            |                  |                      |
| 4. Амортизація                                       |                |          |          |                |          |          |                            |                  |                      |
| 5. Інші витрати                                      |                |          |          |                |          |          |                            |                  |                      |
| Разом                                                |                |          |          |                |          |          |                            |                  |                      |
| Оборот готової продукції, до якого обчислені витрати |                |          |          |                |          |          |                            |                  |                      |

**Висновки:**

**Завдання 3.** На підприємстві з метою підвищення ефективності господарювання прийнято рішення диверсифікувати виробництво, розпочавши виготовляти тари для рідких продуктів. Продажна ціна технологічної лінії з виробництва тари – 58 тис. грн. Витрати на транспортування технологічної лінії – 7 % продажної ціни. Витрати на монтажні та пусконаладжувальні роботи – 6 %. Норматив обігових коштів для запасних частин до устаткування, який зараховується до загальних необхідних інвестиційних ресурсів, встановлено на рівні 2,5 % його балансової вартості.

Добова паспортна продуктивність технологічної лінії – 6000 шт. тари. Коефіцієнт використання виробничої потужності – 0,95. У розрахунковому році має бути 250 робочих днів.

Витрати на виробництво (собівартість) 1 тис. шт. тари складаються з таких елементів:

1. прямі матеріальні витрати – 53,5 грн;
2. витрати на оплату праці і відрахування на соціальні потреби – 15,8 грн;
3. інші витрати – 7,2 грн.

Відпускна ціна 1 тис. шт. тари – 110 грн. Загальна сума податків на прибуток – 18 %.

Обчислити необхідний обсяг, коефіцієнт прибутковості й термін окупності інвестицій у диверсифікацію виробництва (табл. 4).

Таблиця 4

Розрахунок необхідного обсягу, коефіцієнту прибутковості й терміну окупності інвестицій у диверсифікацію виробництва

| № п/п            | Показники                                           | Розрахунок |
|------------------|-----------------------------------------------------|------------|
| 1                | Витрати транспортні і на наладження відповідно:     |            |
|                  | - Стр                                               |            |
|                  | - Снал                                              |            |
| 2                | Балансова вартість (Сбал)                           |            |
| 3                | Норматив обігових коштів для запасних частин (Н)    |            |
| 4                | Необхідний обсяг інвестицій (капіталовкладення) (К) |            |
| 5                | Собівартість 1 тис. шт. тари (Ст)                   |            |
| 6                | Прибуток з виробництва 1 тис. шт. тари (П)          |            |
| 7                | Добовий обсяг випуску (Vд)                          |            |
| 8                | Річний обсяг випуску (Кріч)                         |            |
| 9                | Річний валовий прибуток (Прічвал)                   |            |
| 10               | Річний чистий прибуток (Пріччист)                   |            |
| 11               | Коефіцієнт прибутковості (ефективності)             |            |
| 12               | Термін окупності інвестицій                         |            |
| <b>Висновок:</b> |                                                     |            |

**Завдання 4. 1)** Які методи оцінки очікуваних витрат і як можна застосувати у науковому дослідженні: факторний метод; бюджетування; калькуляційний метод; нормативний метод; економіко-математичні методи.

**2)** Які методи оптимізації абсолютної величини витрат можна застосувати у науковому дослідженні: функціонально-вартісний аналіз; таргет-костинг; кайзен-костинг; LCC-аналіз; ABC-аналіз; метод збалансованості.

#### ***Завдання для самостійного опрацювання за темою 5***

**Завдання 1.** На підставі аналізу наукової новизни авторефератів визначіть вид моделі витрат, запропонованої автором.

|                                         |                      |
|-----------------------------------------|----------------------|
| Автореферат (автор, назва, рік видання) | Запропоновані моделі |
|                                         |                      |

## ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6. ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

### План

1. Оподаткування діяльності суб'єктів суспільного інтересу в аграрному секторі економіки.
2. Особливості оподаткування фермерських господарств.
3. Застосування податкового комплаєнсу при прийнятті управлінських рішень в агробізнесі.

### *Методичні рекомендації*

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

### *Питання для обговорення*

1. Хто виступає суб'єктом суспільного інтересу в аграрному секторі економіки.
2. Особливості оподаткування діяльності суб'єктів суспільного інтересу в аграрному секторі економіки.
3. Підтримка фермерських господарств на державному рівні.
4. Що таке податковий комплаєнс?

### *Навчальні завдання*

**Завдання 1.** Дослідіть основні підходи щодо податкового комплаєнсу в системі прийняття управлінських рішень у працях провідних вчених та інших джерел (табл. 1).

Таблиця 1

Основні підходи щодо податкового комплаєнсу в системі прийняття  
управлінських рішень

| Дослідник та ін. | Визначення |
|------------------|------------|
|                  |            |
|                  |            |

**Завдання 2.** Розкрити питання:

1. Актуальні проблеми діяльності фермерських господарств
2. Особливості представлення звітності фермерських господарств.
3. Спеціальна система оподаткування для фермерських господарств.
4. Використання коштів Українського державного фонду підтримки фермерських господарств.

**Завдання 3.** Розкрити питання:

1. Конкурентні переваги бізнесу з впровадженою політикою комплаєнс.
2. Податковий комплаєнс та оцінка ризиків бізнесу.

## *Завдання для самостійного опрацювання за темою 6*

**Завдання 1.** Визначити необхідність у застосуванні податкового комплаєнсу на об'єктах досліджування здобувача.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОПОДАТКУВАННЯ В МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИНАХ**

### **План**

1. Порядок розкриття інформації про бенефіціарних власників та структуру власності.
2. Контроль розумної економічної причини (ділової мети) господарських операцій платника податків.
3. Запровадження трирівневої документації з трансфертного ціноутворення.
4. Оподаткування контрольованих іноземних компаній.

### **Методичні рекомендації**

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

### **Питання для обговорення**

1. Розкриття інформації про кінцевого бенефіціара.
2. В чому полягає ділова мета господарських операцій платника податків.
3. Особливості запровадження трирівневої документації з трансфертного ціноутворення.
4. Основні новації в трансфертному ціноутворенні.
5. Особливості оподаткування контрольованих іноземних компаній.

### **Навчальні завдання**

**Завдання 1.** Розкрити в табл. 1 інформацію про бенефіціара та вимоги до них.

Таблиця 1

#### **Вимоги до боніфіціара**

| Вимоги до бенефіціара                                     | Розкриття бенефіціара |
|-----------------------------------------------------------|-----------------------|
| Хто є кінцевим бенефіціарним власником                    |                       |
| Обов'язок щодо розкриття інформації                       |                       |
| Актуалізація даних                                        |                       |
| Відповідальність за порушення правил розкриття інформації |                       |
| Першочергові дії                                          |                       |

**Завдання 2.** На основі теми дослідження здобувачу визначити шляхи застосування поняття «розумна економічна причина (ділова мета)».

**Завдання 3.** Відтепер українські компанії та фізичні особи, які володіють або контролюють іноземні структури, повинні звітувати про прибутки контрольованих іноземних компаній та сплачувати з них податки в Україні. Що це значить для бізнесу?

### ***Завдання для самостійного опрацювання за темою 7***

Завдання 1. Ознайомитися із останньою новизною щодо запровадження трирівневої документації з трансфертного ціноутворення.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8. ЗВІТНІСТЬ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ АГРОФОРМУВАНЬ**

### **План**

1. Роль звітності у системі інформаційного забезпечення управління.
2. Формування системи фінансових та нефінансових показників обліково-аналітичного забезпечення управління агроформуваннями.
3. Звіт з управління: функціональне призначення, особливості формування та роль в процесі прийняття рішень.

### ***Методичні рекомендації***

Для виконання практичного заняття здобувачам рекомендується ознайомитися з теоретичним курсом за вказаною темою.

### ***Питання для обговорення***

1. Аналіз основних форм фінансової звітності.
2. Аналіз інших форм звітності (статистичної, податкової).
3. Основні фінансові показники для аналізу фінансового стану підприємства.

### ***Навчальні завдання***

**Завдання 1.** Система інтересів і потреб користувачів звітності потребує розуміння показників фінансової звітності. Аналізуючи звітність за допомогою фінансових коефіцієнтів, потрібно враховувати фактори, що впливають на показники аналізу зараз і можуть проявитися пізніше. Навести найбільш вживані фінансові коефіцієнти (табл. 1)

Таблиця 1

Основні коефіцієнти для аналізу діяльності підприємств за показниками фінансової звітності

| № п/п | Показник | Призначення | Норматив |
|-------|----------|-------------|----------|
| 1     | 2        | 3           | 4        |
|       |          |             |          |

**Завдання 2.** 1) Визначити основні етапи впровадження Збалансованої Системи Показників (ЗСП).

2) Зазначити переваги та недоліки збалансованої системи показників (ЗСП) при застосуванні її на підприємстві.

**Завдання 3.** Створити підприємство і розробити основні етапи впровадження збалансованої системи показників, тобто сформулювати: місію підприємства, його бачення, стратегію, перспективи та фактори успіху, цілі за кожною перспективою, показники за кожною метою, ініціативи для досягнення цілей, обґрунтування цілей. Результат вирішення даного завдання представити у вигляді таблиці 2.

Таблиця 2

Документування стратегічних цілей

| Ціль | Перспектива | Визначення цілі | Обґрунтування цілі | Ризики | Координатор |
|------|-------------|-----------------|--------------------|--------|-------------|
|      |             |                 |                    |        |             |
|      |             |                 |                    |        |             |

**Завдання 4.** Скласти стратегічну карту підприємства (табл. 3).

Таблиця 3

Стратегічна карта підприємства

| Складова                              | Ціль | Показник |
|---------------------------------------|------|----------|
| Фінансова складова                    |      |          |
| Клієнтська складова                   |      |          |
| Складова внутрішніх бізнес - процесів |      |          |
| Складова навчання та зростання        |      |          |

**Завдання для самостійного опрацювання за темою 8**

**Завдання 1.** Розкрити призначення основних компонентів фінансової звітності. Дану інформацію навести у табл. 1.

Таблиця 1

Зміст та призначення форм фінансової звітності

| Форми фінансової звітності                              | Зміст | Використання інформації |
|---------------------------------------------------------|-------|-------------------------|
| Баланс (Звіт про фінансовий стан)                       |       |                         |
| Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) |       |                         |
| Звіт про рух грошових коштів за прямим методом          |       |                         |
| Звіт про рух грошових коштів за непрямым методом        |       |                         |
| Звіт про власний капітал                                |       |                         |
| Примітки до фінансової звітності                        |       |                         |
| Звіт з управління                                       |       |                         |

**Завдання 2.** На підставі аналізу наукових досліджень визначити основні проблемні питання щодо стратегічного обліку в управлінні підприємством.

Моделювання в наукових дослідженнях

| Автор | Проблемні питання |
|-------|-------------------|
|       |                   |

## **ПЕРЕЛІК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ЗА ТЕМАМИ**

**1. Ключові складові, які визначають рівень інформаційного забезпечення:**

- 1) інформація
- 2) інформаційні технології
- 3) інформаційні ресурси
- 4) всі варіанти вірні

**2. Формування облікової інформації на державному рівні:**

- 1) закони України
- 2) інструкції, положення, методичні рекомендації
- 3) облікова політика підприємства
- 4) всі варіанти вірні

**3. Формування облікової інформації на регіональному рівні:**

- 1) закони України
- 2) інструкції, положення, методичні рекомендації
- 3) облікова політика підприємства
- 4) всі варіанти вірні

**4. Формування облікової інформації на господарському рівні:**

- 1) закони України
- 2) інструкції, положення, методичні рекомендації
- 3) облікова політика підприємства
- 4) всі варіанти вірні

**5. Основні складові соціальної відповідальності бізнесу:**

- 1) соціальна політика підприємства
- 2) управління процесом постачання
- 3) розвиток людського капіталу та трудові відносини
- 4) всі варіанти вірні

**6. Звіт, який розглядає соціально значущі аспекти діяльності підприємства, які можуть спричинити істотні наслідки для самого підприємства, споживачів його продукції, акціонерів, державних органів, контрагентів або будь-яких інших пов'язаних з ним груп суспільства (Відповідь надати одним словом). соціальний**

**7. Найбільш ефективні методи оцінки, які можуть бути використані в екологічному обліку:**

- 1) ринкова оцінка природних ресурсів
- 2) оцінка екологічних ресурсів на основі компенсаційних витрат
- 3) умовна оцінка
- 4) варіанти (ринкова оцінка природних ресурсів і оцінка екологічних ресурсів на основі компенсаційних витрат)
- 5) всі варіанти вірні

**8. Фактори, які впливають на якість облікової інформації:**

- 1) розмежування меж і прикладної області фінансового та управлінського обліку

2) переорієнтація фіскальної політики держави з податкового на пріоритети фінансового і управлінського обліку

3) організація єдиної інформаційної бази бухгалтерського обліку

4) розробка системи економічних показників фінансового та управлінського обліку

5) всі варіанти вірні

**9. Поточний облік включає:**

1) первинні документи

2) облікові регістри

3) звітність

4) вірна відповідь відсутня

**10. Конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані суб'єктом господарювання при складанні та поданні фінансових звітів – це:**

1) облікова політика

2) звітність

3) положення (стандарти) бухгалтерського обліку

4) система бухгалтерського обліку

**11. Підходи до складання облікової політики:**

1) організаційний

2) методологічний

3) технічний

4) економічний

**12. Питання розкриття облікової політики призначений МСФЗ:**

1) 8

2) 5

3) 1

4) 10

**13. Процесний підхід до облікової політики передбачений для:**

1) координації процесів відповідно до цілей підприємства

2) методики проведення аналізу фінансово-господарської діяльності

3) пошуку і встановлення залежності різними показниками діяльності підприємства

4) врахування ризиків, які виникають на всіх етапах діяльності

**14. Динамічний підхід до облікової політики передбачений для:**

1) вказування методів для проведення аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства

2) пошуку і встановлення залежності різними показниками діяльності підприємства

3) врахування ризиків, які виникають на всіх етапах діяльності

4) рекомендацій про те, яким повинен бути об'єкт і які дії потрібно здійснити

**15. Ситуаційний підхід до облікової політики передбачений для:**

1) вибору методів, аналізу чинників, що впливають на організацію

2) пошуку і встановлення залежності різними показниками діяльності підприємства

3) врахування ризиків, які виникають на всіх етапах діяльності

4) координації процесів відповідно до цілей підприємства

**16. Джерела інформації управлінського обліку:**

1) дані бухгалтерського (фінансового) обліку

2) дані виробничого (оперативного) обліку

3) дані статистичного обліку

4) позаоблікові дані

5) всі варіанти вірні

**17. Методологія оцінки якості управлінської облікової інформації розробляється виходячи з:**

1) потреб ринку в обліковій інформації певного рівня

2) прогнозу розвитку бізнес-процесу

3) вимог стандартів

4) всі варіанти вірні

**18. Методи оцінки якості інформації управлінського обліку:**

1) нормативний метод

2) статистичний метод

3) експертний метод

4) всі варіанти вірні

**19. Процес підготовки облікової інформації управлінського обліку включає:**

1) нормативно-правове забезпечення

2) виробництво, ресурси, кадри

3) звітність

4) інвестори, зовнішні користувачі

5) варіанти (виробництво, ресурси, кадри; звітність)

6) всі варіанти вірні

**20. Коефіцієнт доречності виміру якості облікової інформації буде характеризувати:**

1) ступінь впливу облікової інформації на управлінські рішення користувачів такої інформації

2) відсутність або наявність суттєвих помилок і викривлень

3) оцінку можливості користувача самостійно розібратися в розрахунку певного показника

4) єдність методології розрахунку показників звітного і попередніх періодів

**21. Коефіцієнт достовірності виміру якості облікової інформації буде характеризувати:**

1) ступінь впливу облікової інформації на управлінські рішення користувачів такої інформації

2) відсутність або наявність суттєвих помилок і викривлень

3) оцінку можливості користувача самостійно розібратися в розрахунку певного показника

4) єдність методології розрахунку показників звітних і попередніх періодів

**22. Коефіцієнт зрозумілості виміру якості облікової інформації буде характеризувати:**

1) тупінь впливу облікової інформації на управлінські рішення користувачів такої інформації

2) відсутність або наявність суттєвих помилок і викривлень

3) оцінку можливості користувача самостійно розібратися в розрахунку певного показника

4) єдність методології розрахунку показників звітних і попередніх періодів

**23. Необхідність оцінки вартості підприємства виникає у разі:**

1) прийняття рішень про доцільність інвестування коштів у підприємство

2) реорганізації підприємства

3) банкрутства та ліквідації підприємства

4) продажу підприємства як цілісного майнового комплексу

5) застави майна та при визначенні кредитоспроможності підприємства

6) варіанти (реорганізації підприємства; банкрутства та ліквідації підприємства)

7) варіанти (прийняття рішень про доцільність інвестування коштів у підприємство; продажу підприємства як цілісного майнового комплексу; застави майна та при визначенні кредитоспроможності підприємства)

8) всі варіанти вірні

**24. Дві категорії вартості:**

1) вартість обміну

2) вартість використання

3) вартість застосування

4) вартість впровадження

**25. Сукупність витрат на створення точної копії об'єкта оцінки з обліком існуючих ринкових цін на дату оцінки:**

1) вартість відтворення

2) вартість заміщення

3) балансова вартість

4) заставна вартість

**26. Вартість об'єкта нерухомості, визначена у конкретних умовах, цілях і результативності інвестування:**

1) балансова вартість

2) інвестиційна вартість

3) залишкова вартість

4) вартість відтворення

**27. Цілісна система взаємопов'язаних показників, яка орієнтована на врахування як фінансових, так і нефінансових показників при оцінці ефективності господарювання для визначення вартості підприємства:**

1) ABC-аналіз

2) LCC-аналіз

3) метод Balanced Scorecard

4) вірна відповідь відсутня

**28. Метод, який виходить з вартості майна підприємства на момент оцінювання:**

- 1) дисконтування грошових потоків
- 2) ринкового порівняння
- 3) капіталізації доходів
- 4) витратний

**29. Метод, який передбачає складання плану доходів і витрат підприємства на кілька років уперед:**

- 1) витратний
- 2) ринкового порівняння
- 3) капіталізації доходів
- 4) дисконтування грошових потоків

**30. Для розмежування витрат, які використовуються в управлінському та податковому обліку:**

- 1) вичерпні і невичерпні
- 2) основні і накладні
- 3) прямі і непрямі
- 4) змінні і простійні

**31. Для проведення калькуляційних розрахунків:**

- 1) основні і накладні
- 2) змінні і простійні
- 3) прямі і непрямі
- 4) вичерпні і невичерпні

**32. Для врахування впливу управлінського рішення на величину витрат і доходів у майбутньому, скорочення часу на економічні розрахунки:**

- 1) маржинальні та середні
- 2) дійсні та можливі
- 3) прямі і непрямі
- 4) релевантні і нерелевантні

**33. Для оптимізації процесу операційної діяльності та аналізу її безбитковості (дослідження поведінки витрат в релевантному діапазоні):**

- 1) змінні і постійні
- 2) прямі і непрямі
- 3) релевантні і нерелевантні
- 4) обов'язкові та дискреційні

**34. Оцінка управління витратами здійснюється шляхом:**

- 1) прогнозування і планування
- 2) організація
- 3) облік
- 4) аналіз
- 5) варіанти: облік і аналіз
- 6) всі варіанти вірні

**35. Метод, який передбачає обґрунтування кожної статті витрат за допомогою складання спеціальних бюджетів:**

- 1) калькуляційний метод
- 2) бюджетування
- 3) нормативний метод
- 4) факторний метод

**36. Ризики внутрішнього ринку:**

- 1) зміни структури й обсягів виробництва продукції чи послуг
- 2) зміни структури та потреби у виробничих ресурсах
- 3) зміни пропозиції та попиту
- 4) зміни цінової і витратної політики
- 5) всі варіанти вірні

**37. Метод стратегічного управління витратами підприємства, який передбачає розрахунок цільової собівартості продукції виходячи із попередньо встановленої ціни, метою якого є забезпечення оптимізації витрат на виробництво:**

- 1) таргет-костинг
- 2) кайзен-костинг
- 3) ABC-аналіз
- 4) LCC-аналіз

**38. Метод, який визначає, що витрати визначають відповідно до процесу виробництва і продажу конкретного продукту протягом усього його життєвого циклу, які в подальшому співставляють з відповідними доходами:**

- 1) таргет-костинг
- 2) кайзен-костинг
- 3) ABC-аналіз
- 4) LCC-аналіз

**39. Це спосіб нормування і контролю за станом запасів, який полягає в розділенні номенклатури товарно-матеріальних цінностей:**

- 1) таргет-костинг
- 2) кайзен-костинг
- 3) ABC-аналіз
- 4) LCC-аналіз

**40. До суб'єктів суспільного інтересу відносять:**

- 1) публічні акціонерні товариства
- 2) банки
- 3) страхові
- 4) всі варіанти вірні

**41. Аналітичні показники діяльності суб'єкта суспільного інтересу:**

- 1) показник EPS
- 2) коефіцієнт Тобіна
- 3) показник WACC
- 4) всі варіанти вірні

**42. Показник економічної доданої вартості суб'єкта суспільного інтересу, який дозволяє проводити оцінку поточних і майбутніх перспектив розвитку підприємств:**

- 1) показник EPS
- 2) коефіцієнт Тобіна
- 3) показник WACC
- 4) показник EVA

**43. Відповідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» з 1 січня 2018 р. сільськогосподарські підприємства, що становлять суспільний інтерес в Україні складають та подають фінансову звітність за:**

- 1) національними стандартами
- 2) міжнародними стандартами
- 3) рішенням керівництва
- 4) вірна відповідь відсутня

**44. Фермерські господарства підлягають системі оподаткування:**

- 1) загальній
- 2) загальній, але зареєстрованій як ФОП
- 3) спрощеній
- 4) всі варіанти вірні

**45. Спрощену систему оподаткування зі сплатою єдиного податку 4-ї групи можуть обрати фермерські господарства які є:**

- 1) промисловими виробниками
- 2) сільськогосподарськими товаровиробниками
- 3) займаються торгівельною діяльністю
- 4) всі варіанти вірні

**46. Платники єдиного податку четвертої групи сплачують податок:**

- 1) щомісячно
- 2) щоквартально
- 3) раз на пів року
- 4) щорічно

**47. Обов'язок забезпечити відповідність законодавства і міжнародних норм шляхом розробки та дотримання певних внутрішніх політик і процедур:**

- 1) облікова політика
- 2) контроль
- 3) комплаєнс
- 4) прогноз

**48. Головна стратегія для управління комплаєнс-ризиками включає:**

- 1) Кодекс корпоративної етики
- 2) регулювання конфлікту інтересів
- 3) контроль придбання цінних паперів
- 4) політику конфіденційності
- 5) всі варіанти вірні

**49. Бенефіціарним власником може бути, якщо безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі статутного капіталу не менше:**

- 1) 15 %
- 2) 20 %
- 3) 25 %
- 4) 30 %

**50. Кінцевим бенефіціарним власником для юридичних осіб є:**

- 1) будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи
- 2) засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач, а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту
- 3) особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів
- 4) всі варіанти вірні

**51. Передбачає обов'язкову спрямованість будь-якої операції платника на отримання позитивного економічного ефекту:**

- 1) ділова мета
- 2) ризики
- 3) оцінка
- 4) аналіз

**52. Ключові характеристики ділової мети, напрацьовані податковими органами:**

- 1) намір платника податків отримати позитивний економічний ефект
- 2) витрати платника податків на придбання активів повинні бути логічно пов'язані з його господарською діяльністю
- 3) розмір доходу від операції повинен бути співмірним із розміром податкової вигоди
- 4) всі варіанти вірні

**53. Платнику податків для наявності ділової мети доцільно формувати:**

- 1) докази
- 2) висновки
- 3) рекомендації
- 4) звіти

**54. Платники податків, які у звітному році про контролюючі операції повинні подати:**

- 1) довідку
- 2) звіт
- 3) акт
- 4) докази

**55. Глобальна документація з трансфертного ціноутворення має бути надана платником податків до ДПС протягом:**

- 1) 30 календарних днів з дня отримання запиту
- 2) 40 календарних днів з дня отримання запиту

- 3) 60 календарних днів з дня отримання запиту
- 4) 90 календарних днів з дня отримання запиту

**56. Містить дані про засоби підприємства та джерела їх утворення, тобто активи, власний капітал та зобов'язання:**

- 1) Баланс
- 2) Звіт про фінансові результати
- 3) Звіт про рух грошових коштів
- 4) Звіт про власний капітал

**57. Аналіз фінансового стану має основні дві цілі:**

- 1) дослідити динаміку фінансово-господарської діяльності підприємства
- 2) підготувати інформацію, яка необхідна для прогнозування
- 3) оцінити рух грошових потоків
- 4) визначити прибуток

**58. Показниками та факторами належного фінансового стану підприємства є:**

- 1) стійка платоспроможність
- 2) ефективне використання капіталу
- 3) своєчасна організація розрахунків
- 4) наявність стабільних фінансових ресурсів
- 5) всі варіанти вірні

**59. Для розкриття інформації із соціальних та екологічних питань призначений:**

- 1) звіт про доходи та витрати
- 2) внутрішній управлінський звіт
- 3) примітки до фінансової звітності
- 4) звіт з управління

**60. Звіт з управління містить інформацію:**

- 1) економічну
- 2) соціальну
- 3) екологічну
- 4) всі варіанти вірні

## ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Роль облікової інформації в управлінні підприємством.
2. Формування облікової інформації для управління.
3. Сутність інтегрованої системи обліково-інформаційного забезпечення управління аграрними підприємствами.
4. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль в системі внутрішнього контролю сільськогосподарського підприємства.
5. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю.
6. Аспекти проблеми формування облікової інформації для управління.
7. Підвищення ролі фінансової облікової інформації в управлінні діяльністю сільськогосподарських підприємств.
8. Управління складом і структурою економічної інформації.
9. Облікова інформація у забезпеченні прийняття ефективних управлінських рішень стратегічного характеру.
10. Економіко-правові передумови визначення предметної сутності бухгалтерського обліку.
11. Основи бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.
12. Наукове визначення предмета бухгалтерського обліку та його деталізація на об'єкти управління.
13. Конкретизація предмета бухгалтерського обліку в об'єкті управління.
14. Фінансова класифікація господарських фактів, явищ і процесів в управлінні.
15. Бухгалтерський облік як інформаційна система управління підприємством.
16. Бухгалтерська звітність в управлінні підприємством.
17. Внутрішньогосподарська (управлінська) звітність в управлінні підприємством.
18. Концепція управлінської звітності.
19. Принципи формування і класифікація управлінської звітності.
20. Організаційно-технологічні особливості галузі і їх вплив на побудову системи управлінської звітності.
21. Методичні аспекти формування і подання управлінської звітності.
22. Процедури і можливості автоматизації підготовки і подання управлінської звітності.
23. Оцінка ефективності функціонування системи управлінської звітності.
24. Етапи процесу підготовки та прийняття управлінських рішень.
25. Методи побудови функції витрат.
26. Теоретичне обґрунтування класифікаційних ознак для групування витрат.
27. Вплив управлінських рішень на поведінку витрат.
28. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування та прийняття управлінських рішень.
29. Сутність і роль облікової політики в сучасній економіці.

30. Об'єкти облікової політики.
31. Облікова політика підприємства як складова системи управління.
32. Загальні питання облікової політики підприємства.
33. Техніка здійснення облікової політики підприємства з питань управління.
34. Розвиток бухгалтерського обліку як засобу підвищення ефективності управління вартістю підприємства.
35. Управління вартістю підприємств.
36. Напрями змін в бухгалтерському обліку внаслідок його переорієнтації на систему управління вартістю підприємства.
37. Методи оцінки вартості підприємства та їх розвиток.
38. Узгодженість методів оцінки вартості активів із стратегією управління підприємством.
39. Формування ринкової вартості підприємства в системі показників бухгалтерського обліку.
40. Оцінка ринкової вартості підприємства в системі інформаційних ресурсів бухгалтерських рахунків.
41. Система збалансованих показників як інструмент управління вартістю підприємства: шляхи застосування.
42. Концептуальні підходи до системи управління вартістю підприємства.
43. Методологічні засади оцінки балансових показників при визначенні вартості підприємства.
44. Формування вартості підприємства за позабалансовими факторами.
45. Методологія облікового відображення показників вартості підприємства.
46. Відображення інформації про вартість підприємства у фінансовій звітності.
47. Формування внутрішньої звітності про вартість підприємства як інформаційної основи управління.
48. Обліково-аналітичне забезпечення як важлива складова управління підприємством.
49. Обліково-аналітична система сільськогосподарського підприємства: сутність і структура.
50. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством.
51. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль у системі контролю сільськогосподарського підприємства.
52. Значення нормативного регулювання для бухгалтерського обліку та звітності.
53. Призначення стандартів бухгалтерського обліку та звітності в управлінні підприємством.
54. Особливості застосування плану рахунків бухгалтерського обліку на підприємствах і в організаціях України.
55. Сутність і розвиток екологічного обліку.
56. Бухгалтерський облік екологічної діяльності як інструмент стійкого розвитку.

57. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві
58. Екологічний облік: проблеми формування та перспективи застосування.
59. Екологічні доходи та зобов'язання в системі бухгалтерського обліку.
60. Екологічний облік і аудит в реформуванні традиційної системи обліку на підприємстві.
61. Бухгалтерський облік для прийняття стратегічних управлінських рішень.

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атамас П.Й. Сучасний бухгалтерський облік, аналіз і аудит: галузевий аспект: колективна монографія у 2 т. Дніпропетровськ: «Герда», 2013. Т. 1. 358 с.
2. Бардаш С.В., Осадча Т.С. Бухгалтерський облік ренти: монографія. Херс. держ. ун-т. Херсон: ХДУ, 2019. 252 с.
3. Бардаш С.В., Осадча Т.С. Ідентифікація інтелектуальної ренти: обліковий аспект. *Облік і фінанси*. 2020, № 1(87). С. 5-12. URL: <http://www.afj.org.ua/ru/article/717/>
4. Бардаш С.В., Осадча Т.С. Інтегрована класифікація ренти суб'єктів економічних відносин. *European Cooperation*, 2020. 2 (46), С. 18-31. URL: <https://european-cooperation.eu/index.php/EC/article/view/81>
5. Білопольський М.Г., Сизоненко О.А. Обліково-аналітичне забезпечення управління: вітчизняний і міжнародний досвід: монографія. Донецьк: Дмитренко Л.Р. [Видавник], 2014. 352 с.
6. Бондар М. Обліково-аналітична інформація в управлінні підприємницькою діяльністю. *Економічний аналіз*. 2010. Вип. 6. С. 13 – 16.
7. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навчальний посібник / [О.А. Лаговська, С.Ф. Легенчук, В.І. Кузь, С.В. Кучер]. Житомир: Житомирський державний технологічний університет, 2017. 416 с.
8. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: монографія / Ю.А. Верига та ін. Полтава, 2009. 337 с.
9. Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу: колективна монографія / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 340 с.
10. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: монографія / [Ю. А. Верига, О.В. Карпенко, О.Ф. Савченко, Т.П. Галушкіна, О.М. Губачова, А.В. Гриліцька]; Укоопспілка, Полтав. ун-т спожив. кооп. України. – Полтава, 2009. 337 с.
11. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: монографія. Київ: КНЕУ, 2004. 480 с.
12. Войнаренко М.П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. Київ: ТОВ «Центр учбової літератури», 2010. 488 с.
13. Воськало В.І., Воськало Н.М. Зміни у фінансовій звітності: підвищення якості та гармонізація із міжнародними стандартами. *Науковий вісник НЛТУ*. 2013. Вип. 23.10. С. 175 – 180.
14. Галузеві стандарти обліку та фінансової звітності: Колективна монографія / [В.М. Жук, Ю.С. Бездушна, Б.В. Мельничук та ін.]; За ред. В.М. Жука. Київ: Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», 2015. 370 с.
15. Герасименко С.С., Єпіфанов А.О. Бухгалтерський облік: актуальні проблеми та рішення: монографія. Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. 162 с.
16. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи

розвитку: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 522 с.

17. Гончар О.В. Забезпечення якості статистичної інформації: методологія та організація: монографія. Київ: ВПД "Формат". 2011. 372 с.

18. Гудзинський О.Д., Судомир С.М., Гуренко Т.О. Теоретико-методологічні засади результативного управління розвитком підприємств: монографія. Київ: ЦП "Компринт", 2017. 404 с.

19. Гудзинський О.Д., Судомир С.М., Гуренко Т.О. Управління формуванням конкурентоспроможного потенціалу підприємств (теоретико-методологічний аспект): монографія. Київ: ІПК ДСЗУ, 2010. 2012 с.

20. Гудзинський О.Д., Судомир С.М., Нестеренко С.А., Гуренко Т.О., Колос З.В. Організаційно-економічний механізм розвитку підприємств АПК: управлінський аспект: монографія. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2019.

21. Гудзинський О.Д., Судомир С.М., Гуренко Т.О., Гудзинська Ю.С. Менеджмент стратегічної конкурентоспроможності соціально-економічних систем: методологічний аспект. *Науково-практичний журнал ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ. Серія Економіка та менеджмент*. № 21. 2019. Київ: Міленіум. С. 5 – 13.

22. Гудзинський О.Д., Судомир С.М., **Гуренко Т.О.**, Гудзинська Ю.С., Судомир М.Р. Результативна система забезпечення конкурентоспроможного сталого розвитку підприємницьких структур. *Науково-практичний журнал, серія «Економіка та менеджмент»*. 2021. № 25. С. 34 – 44. <https://doi.org/10.33813/2224-1213.25.2021.4> (doi: 10.33813/2224-1213.25.2021.4)

23. Гуренко Т.О. Звіт з управління: переваги та недоліки. *III Всеукраїнська науково-практична конференція «Нові інформаційні технології управління бізнесом»*. Київ. Всеукраїнська Громадська організація "Спілка автоматизаторів бізнесу". 2020. С. 47 – 50.

24. Гуренко Т.О. Теоретико-методологічні аспекти бухгалтерського обліку: колективна монографія «Економіка і управління підприємствами: теорія, методика і практика». Розділ 5. Облік, аналіз і аудит діяльності підприємств. Київ. Центр фінансово-наукових економічних досліджень. 2020. 20 др. арк. С. 123 – 127.

25. Гуренко Т.О. Обліково-інформаційне забезпечення стратегічного розвитку аграрної сфери. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес»*. Київ: НУБіП України, 2018. С. 79 – 87.

26. Гуренко Т.О. Теоретико-методологічні аспекти бухгалтерського обліку. *Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика: колективна монографія*. Полтава: ПП «Астроя», 2020. 240 с. (С. 123 – 127).

27. Гуренко Т.О. Інформаційне забезпечення потенціалом соціально-економічних систем. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)*. № 2 (40), 2019. С. 72 – 78. <https://feb.tsatu.edu.ua/science/scientific-publications/2-40-2019/informatsijne...>

28. Гуцайлюк З.В. Облік і контроль у ринковій економіці: елементи

концепції: монографія. Тернопіль: Крок, 2013. 176 с.

29. Гуцайлюк З.В. Сучасні проблеми теорії, методології та організації обліку вітчизняних підприємств: монографія / З.В. Задорожний, Я.Д. Крупка, З.В. Гуцайлюк та інші. Тернопіль: ХАЙ-ТЕК ПРЕС, 2010. 254 с.

30. Гуцаленко Л.В. Активізація бухгалтерського відображення та підсилення контролю державних асигнувань в сільське господарство. *Облік і фінанси АПК*. 2010. № 1 С. 77 – 87.

31. Гуцаленко Л.В. Методологічні аспекти обліку формування та узагальнення результатів діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економіка АПК*. 2010. № 9. С. 70 – 74.

32. Гуцаленко Л.В. Поліпшення якості та прогнозованості облікової інформації для забезпечення прибутковості підприємства. *Економіка АПК*. 2010. № 7. С. 67 – 71.

33. Гуцаленко Л.В., Коцупатрий М.М., Марчук У.О. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 496 с.

34. Гуцаленко Л. В. Бухгалтерська інформація: фінансовий та управлінський аспект. Реформування обліку, звітності та аудиту в системі АПК України: стан та перспективи. Ч.І Проблеми адаптації бухгалтерського обліку АПК України до міжнародних правил та вимог: тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. Київ: ННЦ ІАЕ. 2003. С. 61 – 64.

35. Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарська звітність – інформаційне джерело для ефективного управління підприємством. *Економіка АПК*. 2004. № 4. С. 64 – 66.

36. Гуцаленко Л.В. Вплив дотацій держави на параметри та етимологічну значимість показника прибутків. *Економічний аналіз. Зб. наук. праць кафедри економічного аналізу Тернопільського національного економічного університету*. Випуск 6. Тернопіль. 2010. С. 52 – 55.

37. Гуцаленко Л.В. Вплив міжнародних облікових стандартів на облік прибутків у сільськогосподарських підприємствах. «Перспективні напрями розвитку галузей АПК і підвищення ефективності наукового забезпечення агропромислового виробництва»: матеріали II всеукраїнської наук.-практ конф. молодих вчених, 15–16 вересня 2010 р. Тернопіль: ТІ АПВ НААНУ, 2010. С. 250 – 252.

38. Гуцаленко Л.В. Концептуальні основи адаптивної системи обліку сільськогосподарських підприємств. Розвиток аграрної економічної науки в Україні та її завдання в умовах освоєння ринкової системи господарювання: Матеріали восьмих річних зборів Всеукраїнського конгр. вчених економістів-аграрників 20-21 черв. 2006 р. м. Київ. С. 397 – 401.

39. Гуцаленко Л.В. Прогностична функція обліку при формуванні бюджету підприємства. *Економіка АПК*. 2010. № 8. С. 63 – 67.

40. Гуцаленко Л. В. Стратегічний облік і контроль у формуванні фінансових результатів. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2010. № 12. С. 24 – 32.

41. Гуцаленко Л.В., Костюк А.О. Система грейдування – управлінський

механізм мотивації праці. *Електронне фахове видання «Ефективна економіка»*. № 11, 2019. <http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8.pdf>.

42. Гуцаленко Л.В. Управлінська звітність: підходи до методів формування. *Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: теорія, методологія, організація*: збірник тез доповідей учасників XVIII Всеукраїнської наукової конференції. Київ: ДП «Інформ. – аналіт. агентство», 2020. 199 с., С.111 – 112.

43. Гуцаленко Л.В., Палагута Н.С. Облікові функції у формуванні якості органічної продукції. *Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics»*, №21 (2020). С. 77 – 83. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/21-2020/hutsalenko.pdf>.

44. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Інтегрована звітність – концепції та парадигми обліку в досягненні цілей сталого розвитку. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. №7. 2021. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9069>.

45. Гуцаленко Л.В., Безух С.Ю. Контрольна функція управлінського обліку витрат виробництва продукції свинарства. *Електронне наукове фахове видання «Агросвіт»*. №23. 2021. URL: [http://www.agrosvit.info/pdf/23\\_2021/6.pdf](http://www.agrosvit.info/pdf/23_2021/6.pdf).

46. Гуцаленко Л.В., Дубініна М.В., Ніколенко М.С., Назаренко К.О. Реалізація контрольної функції обліку розрахунків за виплатами працівникам. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. №12. 2021. URL: [http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12\\_2021/18.pdf](http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2021/18.pdf).

47. Гуцаленко Л. В., Ніколенко М.С., Адаптація контрольної функції обліку розрахунків з працівниками відповідно до змін національного законодавства в умовах воєнного стану. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. № 9, 2022. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/541>.

48. Гуцаленко Л.В., Попова О.О. Управлінська звітність в контексті удосконалення інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень. *Bioeconomy and Agrarian Business*. Том 13. № 2, 2022. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/editor/proofGalley/16344/14550>.

49. Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Вплив бухгалтерських ризиків на якість інформації. *Теоретичні та прикладні питання економіки. Збірник наукових праць*. Випуск 1/2 (40/41). 2020. С. 184 – 194. URL: [http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2020\\_40\\_41/zb40\\_41\\_14.pdf](http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2020_40_41/zb40_41_14.pdf).

50. Гуцаленко Л.В., Колеснікова О.М. Нефінансова та управлінська звітність – інформаційний інструмент управління ризиками. *Економіка і управління бізнесом*. Том 13 № 4, 2022. С. 14 – 23. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/16811>.

51. Дерев'янка С.І., Гуренко Т.О., Липова А.С.. Теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету. Луцьк. 2013. Вип.. 10(37). Ч.3. С. 246 – 251.

52. Дерій В.А. Витрати і доходи підприємств у системі обліку та контролю : монографія. Тернопіль: ТНЕУ, «Економічна думка», 2009. 272с.

53. Дяків В.В. Удосконалення системи управління витратами на підприємствах різних форм власності та господарювання. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bi^irbis>.

54. Екологічний облік, аудит і страхування на підприємстві // Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: підручник / За ред. Л. Г. Мельника, М. К. Шапочки. Суми: Університетська книга, 2008. С. 660 – 685.

55. Єршова Н.Ю. Якість облікової інформації: методичний підхід до оцінювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 8 (158). С. 368 – 374.

56. Жидєєва Л.І., Колісник О.П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою): навчальний посібник. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 178 с.

57. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. Київ: ТОВ «Центр учбової літератури», 2012. 400 с.

58. Жук В.М., Аврамчук О.О. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки: монографія. Київ: ННІД «Інститут аграрної економіки» УААН, 2009. 648 с.

59. Жук В.М. Бухгалтерський облік: шляхи вирішення проблем практики і науки: монографія. Київ: ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2012. 454 с.

60. Жук В.М. Інституціональна теорія бухгалтерського обліку в науковому забезпеченні соціально-економічного розвитку: наукова доповідь. Київ: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки", 2013. 50 с.

61. Жук В. М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. Київ: ННЦ "ІАЕ". 2018. 408 с.

62. Жук В.М. Екологічні аспекти бухгалтерського обліку в агропромисловому виробництві. *Агроекологічний журнал*. 2012. № 2. С. 18 – 23.

63. Замула І.В. Бухгалтерський облік екологічної діяльності у забезпеченні стійкого розвитку економіки : монографія. Житомир: Вид-во ЖДТУ, 2010. 440 с.

64. Зоріна В.Н., Сеніна Г.В. Формування та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях народного господарства. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 240 с.

65. Івахненко С. В. Електронні технології звітування як передумова аналізу та контролю фінансової звітності. URL: <http://magazine.faaf.org.ua/elektronni-tehnologii-zvituvannya-yak-peredumova-analizu-ta-kontrolyufinansovoi-zvitnosti.html> (дата звернення 02. 05. 2020).

66. Inna Lazaryshyna. THE METHODOLOGICAL ASPECTS OF STRATEGIC MANAGEMENT ANALITICAL SUPPORT/ Біоекономіка і аграрний бізнес. *Том 11, № 1 (2020)*.

67. Інструкція «Про затвердження плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій»: затв. Наказом Міністерства фін. України від 30.11.1999 р. № 291.

68. Калюга Є.В., Коцупатрий М.М., Гуренко Т.О. Бухгалтерський облік (загальна теорія). Київ : КНЕУ, 2015. 418 с.

69. Калюга Є.В. Фінансово-господарський контроль у системі управління:

монографія. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2002. 360 с.

70. Камінська Т.Г. Облік і контроль кругообороту капіталу: монографія. Житомир : Рута. 2013. 448 с.

71. Карпенко О.В. Управлінський облік: організація, методологія, методика викладання: монографія. Полтава: РВВ ПУ СКУ, 2005. 341 с.

72. Карпенко О.В., Соболев Г.О. Неповна собівартість: теорія і практика обліку, аналізу, контролю : монографія. Полтава: РВВПУЕТ, 2011. 241 с.

73. Карпенко О.В., Соболев Г.О. Практичні підходи до підготовки внутрішньої звітності. *Вісник мариупольського державного університету*. Сер. : економіка. 2012. Вип. 3. С. 7 – 10.

74. Кірейцев Г.Г. Розвиток бухгалтерського обліку: теорія, професія, міжпредметні зв'язки: монографія. Житомирський держ. технолог. ун-тет. Житомир : ЖДТУ, 2007. 236 с.

75. Кірейцев Г.Г., Литвиненко В.С. Облік, аналіз і контроль трансакційних витрат: Навч. посібник. Київ: Фітосоціоцентр, 2013. 159 с.

76. Корягін М.В. Завдання бухгалтерського обліку в концепції управління вартістю підприємства. URL: [www.rusnauka.com/9NND.../7 J05797.doc.htm](http://www.rusnauka.com/9NND.../7 J05797.doc.htm).

77. Корягін М.В. Бухгалтерський облік у системі управління вартістю підприємства: теоретико-методологічні концепції: монографія. Львів: ЛКА, 2012. 389 с.

78. Корягін М.В., Куцик П.О. Концептуальний розвиток методології бухгалтерського обліку: монографія. Львів: ЛКА, 2015. 239 с.

79. Криштопа І.І. Еволюція управлінського обліку. *Культура народів Причорномор'я*. 2012. № 234. С. 65 – 67.

80. Криштопа І.І. Стратегічний облік як перспективний напрям розвитку бухгалтерського обліку. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*. 36. наук, праць. Луцьк, нац. техн. ун-т. 2011. № 8(29). Ч.3. С. 145 – 152.

81. Крупка Я.Д. Облік як основа контролю витрат за місцями їх виникнення та сферами відповідальності. URL: [www.archive.nbu.gov.ua/portal](http://www.archive.nbu.gov.ua/portal).

82. Кузнецова С.А. Бухгалтерський облік в системі формування управлінської інформації: монографія. Мелітополь: Жито, 2007. 296 с.

83. Кузнецова С.А. Інтегрована управлінська звітність: глобальні виклики та локальні рішення в епоху ноосфери. *Економічний нобелівський вісник*. 2014. № 1 (7). С. 270 – 279.

84. Куцик П.О., Мазуренко О.М. Обліково-аналітична концепція управління загальнови виробничими витратами підприємства: монографія. Львів: «Растр-7», 2014. 288 с.

85. Лаговська О.А., Кузь В.І., Кучер С.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. Житомир: Вид. О.О.Євченко, 2017. 416 с.

86. Лазаришина І.Д., Лазаришин А.В. Удосконалення методики динамічного аналізу ліквідності для потреб управління. *Економіка, фінанси, право*. 2019. № 10/2. С.41-44.

87. Лазаришина І.Д. Реалізація функціональної якості аналізу грошових потоків у прийнятті управлінських рішень. *Науковий вісник Національного*

університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Економіка, аграрний менеджмент, бізнес». 2018. Вип. 290. С.140-146.

88. Ларіков В.Ю. Складання управлінської звітності в умовах автоматизованої обробки даних. URL: [http://www.nbuv.gov.ua/soc\\_gum/vsunu/2008\\_10\\_2.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/soc_gum/vsunu/2008_10_2.pdf).

89. Литвиненко В.С., Толстоног В.В. Обліково-контрольне забезпечення управління витратами: інституціональний підхід: монографія. Київ: Фітосоціоцентр, 2015. 260 с.

90. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2017. 204 с.

91. Лук'янова В.В. Діагностика ризику діяльності підприємства. Хмельницький: ПП Ковальський В.В., 2007. 312 с.

92. Мазаракі А.А., Мельник Т.М., Генералов О.В. Управління ризиками в зовнішньоекономічній діяльності: підручник. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 12 с.

93. Мазуренко О.М. Бухгалтерський облік та аналіз загальновиробничих витрат: теорія, методика, організація: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) / О. М. Мазуренко ; Житомир, держ. технол. ун-т. Житомир, 2010. 23 с.

94. Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємств: монографія. Київ: КНЕУ, 2002. 272 с.

95. Міжнародні принципи підготовки та складання фінансової звітності / URL: <http://www.dsbrickworks.com/mzhnarodnij-oblk-ta-audit/185>.

96. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet/mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti>.

97. Мороз Ю.Ю. Обліково-інформаційна система моніторингу економічного потенціалу підприємства: монографія. Житомир: ПП "Рута", 2011. 352 с.

98. Муравський В.В. Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 486 с.

99. Назаренко О.В. Формування та обліковий супровід витрат логістичного сегменту підприємства. Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу: колективна монографія / за заг. ред. В.Я. Плаксієнка. Київ: Центр учбової літератури. 2021. С. 130-143.

100. Назаренко О.В. Контрольно-облікове супроводження оренди необоротних нефінансових активів органів місцевого самоврядування. Moderní aspekty vědy: XX. Díl mezinárodní kolektivní monografie /Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2022. str. 434-444. Нападовська Л.В. Управлінський облік. Київ: Книга, 2004. 544 с.

101. Національний стандарт України ДСТУ ISO 9001:2015 «Системи управління якістю». Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.

102. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені Міністерством фінансів України.

103. Ночовна Ю.О. Організація обліку витрат за центрами відповідальності:

проблеми теорії та практики. URL: [www.nbuv.gov.ua/poiTal/natiiral/](http://www.nbuv.gov.ua/poiTal/natiiral/).

104. Облік. Оподаткування. Аудит [Електронний ресурс]: наук.-допом. бібліогр. покажч. / [упоряд. О. В. Олабоді]; Нац. ун-т харч. технол., Наук.-техн. б-ка. Київ, 2021. 234 с. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/34892/1/audit.pdf> (дата звернення: 07.04.2023).

105. Облік та аналітична оцінка основних засобів в умовах розвитку інформаційної економіки: колективна монографія / Л. В. Гуцаленко, І. Д. Лазаришина, У. О. Марчук, О. В. Зінкевич. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 252 с.

106. Облік і аудит у питаннях та відповідях: навч.-метод. посіб. / [Є.В. Калюга, В.К. Савчук, Л.К. Сук та ін.]. Київ: ЦП «Компринт», 2015. 340 с.

107. Організація стратегічного обліку витрат діяльності промислового підприємства: монографія / М.В. Болдуєв, О.В. Болдуєва, Т.П. Макаренко, Г.В. Власюк, О.В. Клименко. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2010. 164 с.

108. Осмятченко В.О. Бухгалтерський облік в умовах застосування інформаційних технологій: монографія. Київ: Вища освіта, 2010. 263 с.

109. Палюх М., Спільник І. *Криптовалюта як потенційний об'єкт обліку: сутність, властивості, перспективи. Цифрова економіка: тренди та перспективи*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 25 жовтня 2018 р. Тернопіль: ФОП Осадца Ю.В., 2018. С. 99 – 102. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/32757> (дата звернення 01.05.2020)

110. Пилипенко А.А., Дзьобко І.П., Писарчук О.В. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія. Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. 344 с.

111. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 р.

112. Податковий Кодекс України № 2755-VI від 2 груд. 2010 року. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

113. Попадюк С.В. Інформаційні технології та системи в обліку. URL: [http://www.rusnauka.com/12\\_KPSN\\_2010/Economics/63434.doc.htm](http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/63434.doc.htm).

114. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16. 07. 1999 р. № 996 - XIV.

115. Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки : монографія / ред.: Ю. А. Верига, Ю. О. Ночовна; ВНЗ Укоопспілки "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". Полтава, 2014. 332 с.

116. Про затвердження перекладу таксономії фінансової звітності за міжнародними стандартами фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 07 груд 2018 р. № 983. URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/pro-zakhody-shchodo-skladannia-finansovoi-zvitnosti-na-osnovi-taksonomiifinansovoi-zvitnosti-v-iedynomu-elektronnomu-formati?category=bjudzhet&subcategory=taksonomiia>.

117. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів від 17 січ. 2018 р. № 67-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>.

118. Пушкар М.С. Управлінський облік: нові підходи, ідеї, концепції. Сучасні проблеми системи обліку в Україні: монографія. / М.С. Пушкар та інші. Тернопіль: Карт-бланш, 2010. 550 с.

119. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): монографія. Тернопіль; Карт-бланк. 2006. 86 с.

120. Радівілова Г., Спільник І. *QR-кодування в обліку та управлінні активами підприємства: переваги та перспективи використання. Цифрова економіка: тренди та перспективи*: матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції [Тернопіль, 25 жовтня 2018 р.]. Тернопіль : Осадца Ю. В., 2018. 340 с. С. 319-320. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/32851>

121. Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: монографія: [Сторожук Т.М., Занько Б.М., Колісник О.П. та ін.; за заг. ред. Т.М. Сторожук]. Ірпінь: УДФСУ, 2021. 256 с.

122. Савчук В.К., Костенко О.М., Краєвський В.М. Інформаційно-аналітичний процес: праксеологічний підхід: монографія. Київ: Вік принт, 2013. 202 с.

123. Садовська І.Б. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк, 2010. 226 с.

124. Садовська І.Б., Тлущкевич Н.В. Організація управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах: теорія і практика: монографія. Луцьк: Редакційно-видавничий відділ ЛНТУ, 2008. 352 с.

125. Самборський О.В. Центри виникнення витрат та відповідальності. URL: [www.nbuv.gov.ua/portai/natural/](http://www.nbuv.gov.ua/portai/natural/).

126. Семанюк В.З. Інформаційна теорія обліку в постіндустріальному суспільстві: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 392 с.

127. Система менеджменту інституціональної трансформації економіки України (теоретико-методологічний аспект): колективна монографія за загальною редакцією Гудзинського О.Д. Київ: ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2012. 771 с.

128. Сопко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2006. 526 с.

129. Стовпова А.С. Криптоактиви як об'єкт бухгалтерського обліку. Економіка та держава. 2018. № 8. РОЗДІЛ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ОБЛІКУ, ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ І АУДИТУ TOPIC INFORMATION SYSTEMS OF ACCOUNTING, ECONOMIC ANALYSIS AND AUDIT 94 С. 76–80.

130. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / О.Д. Гудзинський, С.М. Судомир, Т.О. Гуренко, Ю.С. Гудзинська, М.Р. Судомир. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2020. 314 с.

131. Українські компанії почали впроваджувати комплаєнс-контроль. Що це і навіщо? 2019. URL: <https://youcontrol.com.ua/articles/komplaiens-kontrol-shcho-tse-i-navishcho>.

132. Управлінський облік: теорія та практика: навчально-практичний посібник / В.П. Шило, С.Б. Ільїна, В.А. Шепелюк та ін. Київ: Кондор, 2012. 303 с.
133. Фізична економія у вимірах теорії і практики господарювання: колективна монографія / За ред. Ю.О. Лупенка, В.М. Жука, В.О. Шевчука та О.В. Ходаківської. Київ: ННЦ "Інститут аграрної економіки", 2013. 502 с.
134. Фінансовий облік: навч. посіб. / Л.К. Сук, П.Л. Сук. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Вид-во 2012 р. URL: [http://pidruchniki.ws/1405100343989/buhgalterskiy\\_oblik\\_ta\\_audit/obiik\\_dovgostroko\\_vih\\_biologichnih\\_aktiviv](http://pidruchniki.ws/1405100343989/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/obiik_dovgostroko_vih_biologichnih_aktiviv).
135. Хомин П.Я., Кіфляр О.Р., Павликівська О.І. Бухгалтерський облік на тлі віртуалій. Галицький економічний вісник. 2017. Том 52. № 1. С. 88 – 95.
136. Череп А.В. Управління витратами підприємств харчової промисловості в ринкових умовах господарювання : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня д-ра екон. наук : спец. 08.00.04 - економіка і управління підприємствами / Національний університет харчових технологій. Київ, 2008. 41 с.
137. Чернелевський Л.М. Удосконалення обліку, аналізу і аудиту в умовах глобалізації світової економіки. Київ: НУХТ, 2013. 215 с.
138. Шевчук В.Р. Стратегічний управлінський облік. Київ: Алерта, 2009. 176 с.
139. Шевчук В.О. Економічний потенціал підприємства обліково-статистичний та інформаційно-технологічний контексти: монографія / М. П. Войнаренко, О.Е. Осауленко, Л.В. Скоробагата, В.О. Вевчук. Київ: Держкомстат України, 2010. 282 с.
140. Шигун М.М. Розвиток моделювання системи бухгалтерського обліку : теорія і методологія : монографія. Житомир: ЖДТУ, 2009. 632 с.
141. Що таке комплаєнс-ризик та як ними управляти. [Baker Tilly Ukraine](https://bakertilly.ua/news/id44586). 2018. URL: <https://bakertilly.ua/news/id44586>
142. Яремко І.Й. Економічні категорії у методології обліку: монографія. – Львів. 2009. 130 с.
143. Яцик Т.В. Поняття крипто-активів у системі фінансового обліку. Молодий вчений. *Економічні науки*. № 2 (66). 2019. С. 295 – 298.
144. ACCOUNTING, CONTROL, ANALYSIS AND TAXATION IN THE CONDITIONS OF INTERNATIONAL ECONOMIC INTEGRATION: collective monograph / Kalyuga Ev.V., Gutsalenko L.V., Lazaryshyna I.D., Agnieszka Kister, Mieczysław Dobija etc.; for the total ed. Doctor of Economics, prof. I.D. Lazaryshyna. Kyiv:Komprynt, 2019. 190 p.
145. ANALYTICAL PROVISION OF LAND RESOURCES MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE: STATE AND IMPROVEMENT. Theoretical and practical aspects of the development of modern scientific research: Scientific monograph. Part 1. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. 400 p. P. 105 – 129.
146. Application of International Accounting Standards by Enterprises in the Context of Modern Challenges: collective monograph / Beldii A.M., Boyarova O.A., Derevianko S.I., Gutsalenko L.V., Hanyaylo O.M., **Hurenko T.O.**, Kolesnikova O.M., Kryvorot O.Hr., Kuzyk N.P., Lytvynenko V.S., Meliankova L.V., Myskiv L.P., Popova

O.O., Shara Y.Yu., Shevchuk K.V., Sliesar T.M., Vakulyk D.A. / National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Košice: Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach, 2022. 275 p.

147. Blockchain: A technical primer. Deloitte. February 6, 2018. URL: <https://www2.deloitte.com/insights/us/en/topics/emerging-technologies/blockchain-technical-primer.html>. (дата звернення 02.05.2020).

148. Brukhanskyi R., Spilnyk I. "Cryptographic Objects in the Accounting System", Proceedings of 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT'2019, (2019) pp. 384 – 387.

149. Digital Financial Reporting. URL: [https://en.wikibooks.org/wiki/Digital\\_Financial\\_Reporting](https://en.wikibooks.org/wiki/Digital_Financial_Reporting).

150. Globalne aspekty Ekonomii Swiatowej i Stosunkow Miedzynarodowzch w warunkach niestabilnosci gospodarczej: monografia Mie^dzynarodowej Konferencji Naukowo Praktycznej, Cz^stochowa, Akademia Polonijna, 2016. C.717 – 723.

151. Gutsalenko L.V., Mokiienko D.O. Modern remuneration system in foreign countries. *Bioeconomy and Agrarian Business*. Том 11. №1, 2020, pp. 40 – 47. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/view/14434>.

152. Hurenko T.O. Accounting policy: the basis of enterprise strategic plans / Financial support for the functioning of the agricultural sector in modern conditions. N. Davydenko, O. Gudz, N. Trusova and others: [Ed. By Doctor of Economic Sciences, Prof. Davydenko N.M.] – Collective monograph – Verlag SWG imex GmbH. Nurnberg, Deutschland, 2020. C. 251 – 261.

153. Hurenko T. Environmental accounting: prospects of development. *National and world financial and economic systems in the conditions of modern challenges*: collective monograph. Verlag SWG imex GmbH, Nurnberg, /Ed. By Doctor of Economic Sciences, Prof. Davydenko N.M. 2021. 265 –276 c.

154. Hurenko T. Accounting information - basis for development a receivables management strategies. Науковий журнал "Acta Academiae Beregsasiensis. Economics". 2022.

155. Hurenko T. Risks of accounting and their influence on management decisions. Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури та технологій. Серія «Економіка і управління. Вип. 50. К.: ДУІТ, 2021. 150 с. (С. 96 – 103) DOI: <http://doi.org/10.32703/2664-2964-2021-50>

156. Hutsalenko, L., Kolesnikova, O., Marchuk, U., Zabolotnyy, S. (2020). THE HACCP SYSTEM AS A GUARANTEE FOR FOOD SAFETY IN UKRAINE. *Economic Sciences for Agribusiness and Rural Economy*, (4), 49-54. <https://doi.org/10.22630/ESARE.2020.4.6>.

157. Hutsalenko L., Lepetan I. Ecological-oriented approach in providing of sustainable development of ukraine's agrarian sector: place and role of accounting. In Účtovníctvo a audítorstvo v procese svetovej harmonizácie. medzinárodná vedecká konferencia. Účtovníctvo a audítorstvo v procese svetovej harmonizácie: zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie, 7.-9. septembra 2021, (Skalica, Slovensko). Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2021. ISBN 978-80-225-4847-2.

158. Zhukova, O., Mandragelia, V., Sobolyeva, S., Hurenko, T., & HnatG. (2021).

Formation of soft-skills in future teachers in the context of teaching practice in a pandemic. *Revista Tempos E Espaços Em Educação*, 14(33), e16584. <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.16584> (REVISTA TEMPOS E ESPACOS EDUCACAO. Publisher: UNIV FEDERAL SERGIPE, AV VEREADOR OLIMPIO GRANDE, ITABAIANA, SERGIPE, BRAZIL, 00000. ISSN / eISSN: 1983-6597 / 2358-1425 [Web of Science Master Journal List - Search \(clarivate.com\)](#)).

159. Khorunzhak N., Brukhanskyi R., Ivanyshyn V. Logic-statistical information models in control function of accounting. *Independent Journal of Management&Production*. 2019. Vol 10, No 7. P. 846-871. DOI: <http://dx.doi.org/10.14807/ijmp.v10i7.906>.

160. Kryshchtopa I.I. Model of the strategic accounting of costs of the industrial enterprise. *Незалежний аудитор (EBSCO)*. 2014. № 9 (III). С 59 – 63.

161. Kryshchtopa I.I. Strategic reporting of industrial enterprises: concept, composition, structure. *Актуальні проблеми економіки (SCOPUS)*. 2014. № 7 (157). С. 449 – 453.

162. L. Gutsalenko, V. Dubovskyi. Аналітична оцінка місцевих бюджетів та зборів і заходів вдосконалення механізмів їх управління. "Bioeconomy and Agrarian Business" Том 10. №2, 2019. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/issue/view/546>.

163. Liubov Gutsalenko, Uliana Marchuk, Serhiy Zabolotnyy, Nataliia Ostapiuk, Natalia Tsaruk, 2022. Categorical Characteristics of Wine Classifications in the System of Internal Regulation of Accounting. *European Research Studies Journal*, Volume XXV, Issue 2, 543-554. URL: <https://ersj.eu/journal/2972>.

164. Prodanchuk M.A., Tripak M.M. Hutsalenko L.V., Myskiv L.P., Shevchuk N.S. ORGANIZATION ASPECTS OF THE INTEGRATED REPORTING FORMATION. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2021. № 5(40). WoS. URL: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/112990>, <https://fkd.ubs.edu.ua/index.php/fkd/article/view/3555/3351>.

### **Інформаційні ресурси**

1. <https://nubip.edu.ua/node/17325> – Електронна бібліотека НУБіП України

2. <http://rp.gov.ua/home/> – Рахункова палата України.

3. <https://customs.gov.ua/> – Державна митна служба України.

4. <https://www.finance.ua> – Фінанси України.

5. <https://dasu.gov.ua/> – Державна аудиторська служба України.

6. <https://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет Міністрів України.

7. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека імені В.І. Вернадського.

8. <https://www.mof.gov.ua/uk> – Міністерство фінансів України.

9. <https://mof.gov.ua/uk/state-fiscal-service-state-fiscal-service> – Державна фіскальна служба України.

10. <https://www.treasury.gov.ua/> – Державна казначейська служба України.

11. <https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України.

12. <http://apu.com.ua/> – Аудиторська палата України.

13. [www.zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).

14. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Газета «Урядовий кур'єр»
15. <https://buhgalter911.com/uk/> – Бухгалтер 911.
16. <http://www.bank.gov.ua> – сайт Національного банку України.
17. <http://magazine.faaf.org.ua/> – Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал.